

Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics

Adoptat i obert a la firma, ratificació i adhesió per l'Assemblea General de les Nacions Unides, resolució 2200 A (XXI), de 16 de desembre de 1966

ENTRADA EN VIGOR: 23 de març de 1976, de conformitat amb l'article 49

PREÀMBUL

Els Estats part en aquest Pacte,

Considerant que, d'acord amb els principis proclamats a la Carta de les Nacions Unides, el reconeixement de la dignitat inherent i dels drets iguals i inalienables de tots els membres de la família humana és el fonament de la llibertat, la justícia i la pau al món,

Reconeixent que aquests drets deriven de la dignitat inherent a la persona humana,

Reconeixent que, d'acord amb la Declaració Universal de Drets Humans, només es pot realitzar l'ideal de l'ésser humà lliure, alliberat del temor i de la misèria si es creen condicions que permetin a cada persona gaudir dels seus drets econòmics, socials i culturals i també dels seus drets civils i polítics,

Considerant que la Carta de les Nacions Unides imposa als Estats l'obligació de promoure el respecte universal i l'observança dels drets i de les llibertats humanes,

Adonant-se que l'individu, pel fet de tenir deures envers els altres individus i envers la comunitat a la qual pertany, té la responsabilitat de maldar pel foment i l'observança dels drets reconeguts en aquest Pacte,

Convenen en els articles següents

Part I

Article 1

1. Tots els pobles tenen el dret a l'autodeterminació. En virtut d'aquest dret determinen lliurement el seu estatut polític i procuren també el seu desenvolupament econòmic, social i cultural.

2. Tots els pobles poden, per a les seves pròpies finalitats, disposar lliurement de llurs riqueses i de llurs recursos naturals sense perjudicar, però, cap de les obligacions que sorgeixen de la cooperació econòmica internacional basada en un principi de benefici recíproc, i també del dret internacional. En cap cas, un poble no pot ser privat dels seus mitjans de subsistència.

3. Els Estats part en aquest Pacte, incloent-hi aquells que tenen la responsabilitat d'administrar territoris no autònoms, i territoris en fideïcomís, promouran l'exercici del dret a l'autodeterminació i respectaran aquest dret d'acord amb les disposicions de la Carta de les Nacions Unides.

Part II

Article 2

1. Cada Estat part en el present Pacte es compromet a respectar i assegurar a tots els individus de dins del seu territori i subjectes a la seva jurisdicció els drets reconeguts en el present Pacte, sense cap mena de distinció com ara raça, color, sexe, idioma, religió, opinió política, ni de cap altra índole, origen nacional o social, posició econòmica, naixement o qualsevol altra condició social.

2. Cada Estat part en el present Pacte es compromet a adoptar, segons els seus procediments constitucionals i les disposicions d'aquest Pacte, totes les mesures oportunes per dictar les disposicions legislatives o d'un altre ordre que fossin necessàries per fer efectius els drets reconeguts en aquest Pacte quan encara no quedin garantits per disposicions legislatives o d'un altre ordre.

3. Cada Estat part en aquest Pacte es compromet

- a. A assegurar que tota persona, els drets o les llibertats de la qual, reconeguts en aquest Pacte, hagin estat violats, podrà interposar un recurs efectiu encara que aquesta violació l'hagin comesa persones que exerceixen funcions oficials.
- b. A assegurar que tota persona que interposi aquest recurs hi tindrà el seu dret determinat per una autoritat competent judicial, administrativa o legislativa, o per qualsevol altra autoritat competent prevista pel sistema legal de l'Estat, i a exercir les possibilitats de recurs judicial.
- c. A assegurar que les autoritats competents compliran les decisions que s'hagin declarat procedents en el recurs.

Article 3

Els Estats part en el present Pacte es comprometen a assegurar el mateix dret als homes i a les dones a gaudir de tots els drets polítics i civils disposats en aquest Pacte.

Article 4

1. En situacions d'emergència pública que amenacin la vida de la nació, i l'existència de les quals s'hagués proclamat oficialment, els Estats part en aquest Pacte poden adoptar mesures que suspenguin les seves obligacions concretes en aquest Pacte en l'abast estrictament requerit per les exigències de la situació, sempre que aquestes no siguin incompatibles amb les altres obligacions que imposa el dret internacional i no impliquin discriminació fundada únicament en motiu de raça, de color, de sexe, d'idioma, de religió o d'origen social.

2. Cap suspensió dels articles 6, 7, 8 (paràgrafs 1 i 2), 11, 15, 16 i 18 pot ser feta sobre la base d'aquesta disposició.

3. Tots els Estats part en aquest Pacte que facin ús del dret de suspensió han d'informar immediatament els altres Estats part en aquest Pacte, per conducte del Secretari General de les Nacions Unides, de les disposicions, l'aplicació de les quals hagin suspès, i dels motius

pels quals les hagin suspeses. S'haurà de fer una nova comunicació pel mateix conducte en la data en què s'hagi acabat la suspensió.

Article 5

1. Res en aquest Pacte no pot ser interpretat en el sentit que pressuposi el dret d'un Estat, grup o individu a emprendre activitats o realitzar actes encaminats a destruir qualsevol dels drets o de les llibertats reconegudes en aquest Pacte, o a limitar-les en major mesura del que hi siguin previstes.

2. No hi pot haver cap restricció o menyscabament de cap dels drets fonamentals reconeguts o vigents en un Estat part en aquest Pacte, en virtut de lleis, convencions, reglaments o costums, amb el pretext que aquest Pacte no reconeix tals drets o els reconeix en menor mesura.

Part III

Article 6

1. El dret a la vida és inherent a la persona humana. Aquest dret ha de ser protegit per la llei. Ningú no podrà ser privat de la vida arbitràriament.

2. En els països que no hagin abolit la pena capital, solament es podrà imposar la pena de mort pels més greus delictes i d'acord amb les lleis que estiguin en vigor quan es cometi el delictes i que no siguin contràries a les disposicions d'aquest Pacte ni a la Convenció per a la prevenció i la sanció del delictes de genocidi. Aquesta pena solament es podrà imposar complint la sentència definitiva d'un tribunal competent.

3. Quan la privació de la vida constitueixi un delictes de genocidi, s'ha d'entendre que res en aquest article autoritza els Estats part a incomplir obligacions assumides en virtut de les disposicions de la Convenció per a la prevenció i la sanció del delictes de genocidi.

4. La persona condemnada a mort té el dret de sol·licitar l'indult o la commutació de la pena. L'amnistia, l'indult o la commutació de la pena capital poden ser concedits en tots els casos.

5. No s'imposa la pena de mort pels delictes comesos per persones menors de 18 anys, ni per dones gràvides.

6. Res en aquest article pot ser invocat per un Estat part en aquest Pacte, per retardar o impedir l'abolició de la pena capital.

Article 7

Ningu no pot ser sotmès a tortura o a penes o tractes cruels, inhumans o degradants. En particular, ningú no pot ser sotmès sense el seu lliure consentiment a experiments mèdics o científics.

Article 8

1. Ningú no serà sotmès a l'esclavitud; l'esclavitud i el tràfic d'esclaus queden prohibits en totes les seves formes.

2. Ningú no serà sotmès a servitud.

3.

a. Ningú no serà constret a executar un treball forçat ni obligat.

b. El paragraf 3 a. no pot ser interpretat en el sentit de prohibir, en els països en els quals certs delictes poden ser castigats amb la pena d'emprisonament acompanyada de treballs forçats, el compliment d'una pena de treballs forçats imposada per un tribunal competent.

c. Per als efectes d'aquest paràgraf no es consideren «treballs forçats o obligatoris»

i. Els treballs o serveis que, a part els al·ludits en l'incís b., s'exigeixin normalment d'una persona emprisonada en virtut d'una decisió judicial dictada legalment, o d'una persona que havent estat emprisonada en virtut d'aquesta decisió, estigui en llibertat condicional.

ii. El servei de caràcter militar, i en els països on s'accepta l'objecció de consciència, el servei nacional que hagin d'acomplir d'acord amb la llei els objectors de consciència.

iii. El servei imposat en casos d'emergència o calamitat que amenaci la vida o el benestar de la comunitat.

iv. El treball o servei que formi part de les obligacions cíviques normals.

Article 9

1. Tothom té el dret a la llibertat i a la seguretat personal. Ningú no pot ésser sotmès a detenció o emprisonament arbitraris. Ningú no pot ser privat de la seva llibertat excepte per causes fixades per la llei, i d'acord amb el procediment que aquesta estableixi.

2. Tota persona detinguda ha d'ésser informada en el mateix moment de la seva detenció de les raons d'aquesta i li serà notificada immediatament l'acusació .

3. Tota persona detinguda o emprisonada per una acusació penal ha de ser conduïda immediatament davant un jutge o algú altre funcionari autoritzat per la llei a exercir les funcions judicials, i té el dret a ésser jutjada en un termini raonable o a ésser alliberada. L'emprisonament preventiu de les persones que hagin de ser jutjades no serà regla general, però la seva llibertat pot estar subordinada a garanties que assegurin la seva compareixença en l'acte del judici, o en qualsevol altre moment de les diligències processals i en el moment de la decisió judicial.

4. Tota persona privada de llibertat per detenció o emprisonament, té el dret a recórrer davant un tribunal, a fi que aquest decideixi, en el termini més breu possible, sobre la legalitat de l'emprisonament, i ordeni el seu alliberament si l'emprisonament fos il·legal.

5. Tota persona que hagi estat víctima d'una detenció o d'un empresonament il·legal té el dret efectiu a una reparació.

Article 10

1. Tota persona privada de llibertat ha de ser tractada humanament i amb respecte a la dignitat inherent a la persona humana.

2.

a. Els processats han d'estar separats dels condemnats llevat de circumstàncies excepcionals i han de ser sotmesos a un tractament diferent adequat a la condició de persona no condemnada.

b. Els menors processats han d'estar separats dels adults i han de ser conduïts al més ràpidament possible davant els tribunals de justícia.

3. El règim penitenciari ha de consistir en un tractament, la finalitat essencial del qual ha de ser de reformar i rehabilitar socialment els penats. Els delinqüents menors d'edat han de ser separats dels adults i han de ser sotmesos a un tractament adequat a la seva edat i condició jurídica.

Article 11

Ningú no pot ser empresonat únicament pel fet de no poder complir una obligació contractual.

Article 12

1. Tota persona que es trobi legalment en el territori d'un Estat, té el dret de circular-hi lliurement i d'escollir-hi la seva residència.

2. Tota persona té el dret de sortir lliurement de qualsevol país, incloent-hi el seu.

3. Els drets damunt dits no poden ser objecte de restriccions, llevat de les previstes per la llei, les que siguin necessàries per protegir la seguretat nacional, l'ordre públic, la salut o la moral públiques o els drets i les llibertats d'altres, i que siguin compatibles amb els altres drets reconeguts en aquest Pacte.

4. Ningú no pot ser arbitràriament privat del dret d'entrar en el propi país.

Article 13

L'estranger que s'estigui legalment en el territori d'un Estat part en aquest Pacte, solament podrà ser-ne expulsat pel compliment d'una decisió adoptada d'acord amb la llei i, excepte que raons imperioses de seguretat nacional requereixin el contrari, es permetrà a aquest estranger que exposi els seus motius contra la seva expulsió, i a sotmetre el seu cas a revisió davant l'autoritat competent o bé davant la persona o les persones designades especialment per aquesta autoritat competent, i fer-se representar davant d'elles.

Article 14

1. Totes les persones són iguals davant els jutjats i els tribunals de justícia. Cada perso-

na té el dret a ésser escoltada públicament i amb les degudes garanties, per un tribunal competent, independent i imparcial, establert per la llei en la substanciació de qualsevol acusació de caràcter penal formulada contra ella, o per determinar els seus drets i obligacions de caràcter civil. La premsa i el públic poden ser exclosos, totalment o parcialment, del judici per consideracions de moral, d'ordre públic o de seguretat nacional en una societat democràtica, o quan ho requereixi l'interès de la vida privada dels interessats, o en la mesura estrictament necessària segons l'opinió del tribunal, quan, per circumstàncies especials de l'assumpte, la públicitat pogués perjudicar l'interès de la justícia; però totes les sentències penals o contencioses seran públiques excepte quan l'interès dels menors d'edat exigeixi el contrari, o en actuacions de plets matrimonials o de tutela de menors.

2. Tota persona acusada d'un delicte té el dret a la presumpció d'innocència fins que no sigui provada la seva culpabilitat d'acord amb la llei.

3. En el procés de determinació de la responsabilitat criminal, la persona acusada té dret, amb plena igualtat, a les garanties mínimes següents

- a.** De ser informada immediatament i de manera detallada en un idioma que comprengui, de la naturalesa i la causa de l'acusació formulada contra ella.
- b.** De disposar del temps i dels recursos adequats per a la preparació de la seva defensa i per comunicar-se amb un defensor escollit per ell.
- c.** De ser jutjada sense dilacions indegudes.
- d.** De ser present en el procés i de defensar-se personalment o de ser assistida per un defensor escollit per ella i de ser informada, si no tingués defensor, del dret a tenir-ne i, sempre que l'interès de la justícia ho exigís, que se li nomenés defensor d'ofici, gratuïtament si no disposés de recursos per pagar-lo.
- e.** D'interrogar o fer interrogar els testimonis contra ella, i d'obtenir la compareixença i l'interrogatori dels testimonis a favor seu, i que siguin interrogats en les mateixes condicions que els testimonis contra ella.
- f.** D'ésser assistida gratuïtament per un intèrpret si no comprèn o no parla l'idioma en el qual s'expressa el tribunal.
- g.** De no ser compel·lida a declarar en contra seu ni de declarar-se culpable.

4. En el cas de menors d'edat, el procediment a efectes penals ha de tenir en compte aquesta circumstància i la importància de promoure la seva rehabilitació social.

5. Tota persona declarada culpable d'un delicte tindrà el dret que la sentència condemnatòria i la pena imposada siguin sotmeses a un tribunal superior d'acord amb la llei.

6. Quan una persona ha estat condemnada per un delicte i posteriorment la sentència ha estat revocada o bé ha estat indultada per raó que s'hagi produït o descobert un fet probatori de la comissió d'un error judicial, la persona que hagi sofert una pena pel resultat d'aquesta sentència haurà de ser indemnitzada d'acord amb la llei, llevat que es demostrï que li és imputable en tot o en part la no revelació oportunament del fet desconegut.

7. Ningú no pot ser jutjat ni punit per un delictes pel qual ja hagi estat condemnat o absolt per una sentència d'acord amb la llei i el procediment penal de cada país.

Article 15

1. Ningú no pot ser condemnat per actes o omissions que no constitueixen un delictes en el moment de cometre'ls, segons el dret nacional o internacional. Tampoc no es pot aplicar una pena més greu que l'aplicable en el moment de cometre's el delictes. Si posteriorment que s'hagi comès el delictes la llei disposa la imposició d'una pena més lleu, el delinqüent se'n beneficiarà.

2. Res en aquest article no s'oposa al judici ni a la condemna d'una persona per actes o omissions que, en el moment de cometre'ls, fossin delictius segons els principis generals del dret reconeguts per la comunitat internacional.

Article 16

Tothom té el dret, a tot arreu, al reconeixement de la seva personalitat jurídica.

Article 17

1. Ningú no pot ésser objecte d'ingerències arbitràries o il·legals en la seva vida privada, en la seva família, en el seu domicili o en la seva correspondència, ni d'atacs il·legals contra el seu honor o la seva reputació.

2. Tothom té dret a la protecció de la llei contra aquestes ingerències o aquests atacs.

Article 18

1. Tothom té el dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió. Aquest dret inclou la llibertat de tenir o d'adoptar la religió i les creences de la seva tria i també la llibertat de manifestar-les, individualment o en comunitat amb altres, tant en públic com en privat, per mitjà del culte, l'observança, la pràctica i l'ensenyament.

2. Ningú no pot ser objecte de mesures coercitives que puguin menyscar la llibertat de tenir o d'adoptar la religió o les creences de la seva tria.

3. La llibertat de manifestar la pròpia religió o les pròpies creences, només pot ser subjecta a les limitacions prescrites per la llei que siguin necessàries per protegir la seguretat, l'ordre, la salut o la moral públics, o els drets i les llibertats fonamentals dels altres.

4. Els Estats part en aquest Pacte, es comprometen a respectar la llibertat dels pares o, quan escaigui, la dels tutors legals, per garantir que els fills rebin l'educació religiosa o moral d'acord amb les pròpies conviccions.

Article 19

1. Tothom té dret a mantenir opinions sense ingerències.

2. Tothom té dret a la llibertat d'expressió; aquest dret comprèn la llibertat de cercar, rebre

i difondre informacions i idees de tota índole, sense consideracions de fronteres, tant si és de forma oral o escrita o de forma impresa o artística, o qualsevol altre procediment triat.

3. L'exercici del dret previst en el paràgraf 2 d'aquest article comporta deures i responsabilitats especials. Per tant, pot quedar subjecte a certes restriccions, però aquestes hauran d'estar fixades expressament per la llei i ser necessàries:

- a.** Per al respecte dels drets o de la reputació d'altri.
- b.** Per a la protecció de la seguretat nacional, l'ordre públic o la salut i la moral públiques.

Article 20

1. Tota la propaganda a favor de la guerra ha de ser prohibida per la llei.

2. Totes les apologies d'odi nacional, racial o religiós que incitin a la discriminació o a l'hostilitat o a la violència han de ser prohibides per la llei.

Article 21

Es reconeix el dret de reunió pacífica. L'exercici d'aquest dret només pot quedar subjecte a les restriccions previstes per la llei en una societat democràtica, quan siguin necessàries per a la seguretat nacional, la seguretat pública o l'ordre públic o per protegir la salut o la moral públiques o la protecció dels drets i llibertats dels altres.

Article 22

1. Tothom té el dret d'associar-se lliurement amb altres, incloent-hi el dret de fundar sindicats i d'afiliar-s'hi per a la protecció dels seus interessos.

2. L'exercici d'aquest dret només pot quedar subjecte a les limitacions previstes per la llei en una societat democràtica, quan siguin necessàries per a la seguretat nacional, la seguretat pública o l'ordre públic, o per protegir la salut o la moral públiques o la protecció dels drets i les llibertats dels altres. Aquest article no impedeix que s'imposin restriccions legals en l'exercici d'aquest dret quan es tracti de les forces armades i de la policia.

3. Res en aquest article no autoritza els Estats part en el Conveni de l'Organització Internacional del Treball de l'any 1948, relatiu a la llibertat sindical i a la protecció del dret de sindicació, a adoptar mesures legislatives que puguin menyscar les garanties previstes, ni a aplicar la llei de manera que puguin menyscar aquestes garanties.

Article 23

1. La família és la unitat de grup natural i fonamental de la societat, i té dret a la protecció de la societat i de l'Estat.

2. Es reconeix el dret de l'home i de la dona en edat núbil a casar-se i a fundar una família.

3. El matrimoni no es pot celebrar sense el lliure i ple consentiment dels contraents.

4. Els Estats part en aquest Pacte han d'adoptar les mesures apropiades per assegurar la igualtat de drets i de responsabilitats dels esposos en el matrimoni, durant el matrimoni i en la seva dissolució. En el cas de dissolució, s'han d'adoptar disposicions per a la protecció necessària dels fills.

Article 24

1. Tots els infants tenen el dret, sense discriminació de raça, de color, de sexe, d'idioma, de religió, d'origen nacional o social, de posició econòmica o de naixement, a mesures de protecció que la seva condició de menor requereix, tant per part de la família, com de la societat i de l'Estat.

2. Tots els infants han de ser inscrits immediatament després de néixer i han de tenir un nom.

3. Tots els infants tenen el dret d'adquirir una nacionalitat.

Article 25

Tots els ciutadans gaudeixen, sense cap distinció de les esmentades a l'article 2 i sense restriccions indegudes, dels següents drets i oportunitats:

- a. De participar en la direcció dels assumptes públics directament o per mitjà de representants elegits lliurement.
- b. De votar i escollir en eleccions periòdiques i autèntiques realitzades per sufragi universal i igual i per votació secreta que garanteixi la lliure expressió de la voluntat dels electors.
- c. De tenir accés, en condicions generals d'igualtat, a les funcions públiques del seu país.

Article 26

Tothom és igual davant la llei i té el dret, sense cap discriminació, a igual protecció de la llei. En aquest respecte, la llei ha de prohibir totes les discriminacions i ha de garantir a tothom una protecció igual i efectiva contra qualsevol discriminació per motius de raça, de color, de sexe, d'idioma, de religió, d'opinió política o d'una altra índole, origen nacional o social, posició econòmica, naixement o qualsevol altra condició social.

Article 27

En els Estats on existeixen minories ètniques, religioses o lingüístiques no es pot negar a les persones que pertanyin a aquestes minories el dret que els pertoca en comú amb els altres membres del seu grup, a tenir la seva pròpia vida cultural, a professar i a practicar la seva pròpia religió i a fer ús del propi idioma.

Part IV

Article 28

1. S'estableix un Comitè de Drets Humans (d'ara endavant anomenat en aquest Pacte el Comitè). El componen divuit membres i a compleixen les funcions assenyalades més endavant.

2. El Comitè, el componen nacionals dels Estats part en aquest Pacte, i han d'ésser persones de gran integritat moral i de reconeguda competència en matèria de drets humans. Es considerarà la utilitat que hi participin persones que tinguin una experiència jurídica.

3. Els membres del Comitè han de ser elegits i exerciran llurs funcions a títol personal .

Article 29

1. Els membres del Comitè han de ser elegits per votació secreta d'una llista de persones que compleixin les condicions previstes en l'article 28, i que siguin proposades per a aquesta finalitat pels Estats part en aquest Pacte.

2. Cada Estat part en aquest Pacte no pot proposar més de dues persones. Aquestes persones han d'ésser nacionals de l'Estat que les proposi.

3. Una persona pot ésser proposada més d'una vegada.

Article 30

1. L'elecció inicial s'ha de celebrar, a tot estirar, sis mesos després de la data en què entri en vigor aquest Pacte.

2. Amb el mínim de quatre mesos abans de la data de l'elecció del Comitè, sempre que no sigui una elecció per cobrir un lloc vacant, declarat d'acord amb l'article 34, el Secretari General de les Nacions Unides ha d'invitar per escrit els Estats part en aquest Pacte a presentar els seus candidats pel Comitè, en el termini de tres mesos.

3. El Secretari General ha de preparar una llista per ordre alfabètic dels candidats que hagin estat presentats, amb la indicació dels Estats part que els hagin proposats, i l'ha de comunicar als Estats part en aquest Pacte no més tard d'un mes abans de la data de cada elecció.

4. L'elecció dels membres del Comitè se celebrarà en una reunió dels Estats part en aquest Pacte convocada pel Secretari General de les Nacions Unides a la seu de l'organització. En aquesta reunió, en la qual el quòrum estarà constituït per les dues terceres parts dels Estats part en aquest Pacte, seran elegits membres del Comitè els candidats que obtinguin el major nombre de vots, i la majoria absoluta dels vots dels representants dels Estats part presents i que votin.

Article 31

1. El Comitè no pot incloure més d'un nacional del mateix Estat.

2. En l'elecció del Comitè s'ha de tenir en compte una distribució geogràfica equitativa dels membres i de la representació de les diverses formes de civilització i dels principals sistemes jurídics.

Article 32

1. Els membres del Comitè s'han d'elegir per un termini de quatre anys. Poden ser ree-

legits si es presenta novament la seva candidatura. Nogensmenys els mandats de nou dels membres elegits a la primera elecció expiren al cap de dos anys. Immediatament després de la primera elecció, el President de la reunió al·ludida en el paràgraf 4 de l'article 30 designarà per sorteig els noms d'aquests nou membres.

2. Les eleccions que se celebrin en expirar el mandat es faran d'acord amb els articles precedents d'aquesta part d'aquest Pacte.

Article 33

1. Si els membres del Comitè acorden unànimement que un membre del Comitè ha cessat en l'exercici de les seves funcions per una causa que no sigui l'absència de caràcter temporal, el President del Comitè ha de notificar aquest fet al Secretari General de les Nacions Unides, el qual ha de declarar vacant el lloc d'aquest membre.

2. En cas de defunció o de renúncia d'un dels membres del Comitè, el President ho ha de notificar immediatament al Secretari General de les Nacions Unides, el qual ha de declarar vacant el lloc des de la data de la defunció o des de la data en què la renúncia sigui efectiva.

Article 34

1. Quan sigui declarada una vacant d'acord amb l'article 33, i si el mandat del membre que ha d'ésser substituït no expira dins dels sis mesos següents a la declaració de la vacant, el Secretari General de les Nacions Unides ho haurà de notificar a cada un dels Estats part en aquest Pacte, els quals per cobrir la vacant poden presentar candidats en el termini de dos mesos d'acord amb el que disposa el paràgraf 2 de l'article 29.

2. El Secretari General, haurà de preparar una llista per ordre alfabètic dels candidats designats d'aquesta manera i la comunicarà als Estats part en aquest Pacte. L'elecció per cobrir la vacant es farà d'acord amb les disposicions pertinents d'aquesta part del Pacte.

3. Tot membre del Comitè elegit per cobrir una vacant declarada d'acord amb l'article 33, l'ha d'ocupar tot el temps que resta del mandat del membre que va deixar vacant el lloc en el Comitè, d'acord amb les previsions d'aquest article .

Article 35

Els membres del Comitè, amb l'aprovació de l'Assemblea General de les Nacions Unides, percebran emoluments del fons de les Nacions Unides, de manera i en les condicions que l'Assemblea General determini tenint en compte la importància de les funcions del Comitè.

Article 36

El Secretari General de les Nacions Unides haurà de proporcionar el personal i els serveis necessaris per a l'eficaç funcionament del Comitè en virtut d'aquest Pacte.

Article 37

1. El Secretari General de les Nacions Unides ha de convocar la primera reunió del Comitè a la seu de les Nacions Unides.

2. Després de la primera reunió, el Comitè es reunirà totes les ocasions previstes pel reglament.

3. El Comitè s'ha de reunir normalment a la seu de les Nacions Unides, o a l'oficina de les Nacions Unides a Ginebra.

Article 38

Abans de començar les seves funcions, els membres del Comitè hauran de declarar solemnement i en sessió pública del Comitè que actuaran amb imparcialitat i consciència.

Article 39

1. El Comitè ha d'escollir la seva Mesa per un termini de dos anys. Els membres de la Mesa poden ser reelegits.

2. El Comitè ha d'establir el seu propi reglament, en el qual, i entre altres coses, ha de disposar que:

- a. El quòrum es constitueix amb dotze membres.
- b. Les decisions del Comitè es prenen per majoria de vots dels membres presents.

Article 40

1. Els Estats part en aquest Pacte es comprometen a presentar informes de les mesures que hagin adoptat i que donin efecte als drets reconeguts en el Pacte, i dels progressos que s'hagin realitzat en el gaudi d'aquests drets

- a. En el termini d'un any d'ençà de la data d'entrada en vigor d'aquest Pacte referent als Estats part interessats.
- b. Posteriorment, cada vegada que el Comitè ho demani.

2. Tots els informes s'han de presentar al Secretari General de les Nacions Unides, el qual els ha de trametre al Comitè perquè els examini. Els informes han d'assenyalar els factors i les dificultats, si n'hi ha, que afectin l'aplicació d'aquest Pacte.

3. El Secretari General, després de consultar amb el Comitè, pot trametre, als organismes especialitzats interessats, còpies de la part de l'informe en l'àmbit de la seva competència.

4. El Comitè ha d'estudiar els informes presentats pels Estats part en aquest Pacte. Ha de trametre els seus informes i els comentaris que consideri oportuns als Estats part. El Comitè també pot trametre al Consell Econòmic i Social aquests comentaris, juntament amb les còpies dels informes que hagi rebut dels Estats part en aquest Pacte.

5. Els Estats part en aquest Pacte poden presentar al Comitè observacions de qualsevol comentari que es faci, d'acord amb el paràgraf 4 d'aquest article.

Article 41

1. Quant a aquest article, cada Estat part en aquest Pacte pot declarar, en qualsevol

moment, que reconeix la competència del Comitè per rebre i examinar les comunicacions en què un Estat part al·legui que un altre Estat part no compleix les obligacions imposades per aquest Pacte. Les comunicacions fetes en virtut d'aquest article només es poden admetre i examinar si són presentades per un Estat part que hagi fet una declaració en la qual reconegui la competència del Comitè respecte a ell mateix. El Comitè no admet cap comunicació referent a un Estat part que no hagi fet aquesta declaració. Les comunicacions rebudes en virtut d'aquest article es tramitaran d'acord amb el procediment següent:

- a. Si un Estat part en aquest Pacte considera que un altre Estat part no compleix les provisions d'aquest Pacte, pot presentar aquest assumpte a l'atenció de l'Estat part per mitjà d'una comunicació escrita. En un termini de tres mesos des que hagi rebut la comunicació, l'Estat destinatari haurà de fornir a l'Estat que li hagi enviat la comunicació una explicació o qualsevol altra declaració per escrit que aclareixi l'assumpte, la qual ha d'incloure, en la mesura que sigui possible i pertinent, una referència als procediments interns i als recursos adoptats, en tràmit o que es puguin utilitzar en l'assumpte.
- b. Si l'assumpte no es resol satisfactòriament pels dos Estats part interessats en un termini de sis mesos des que l'Estat destinatari hagi rebut la primera comunicació, qualsevol dels dos Estats part interessats té el dret de sotmetre'l al Comitè, amb una notificació dirigida al Comitè i a l'altre Estat.
- c. El Comitè ha de conèixer de l'assumpte que se li sotmeti només després d'haver-se assegurat que s'han interposat i s'han exhaurit en l'assumpte tots els recursos de la jurisdicció interna de què es pugui disposar, d'acord amb els principis del dret internacional generalment admesos. No s'aplica aquesta regla quan la tramitació d'aquests recursos s'ajorni injustificadament.
- d. El Comitè celebra les sessions a porta tancada quan examini les comunicacions previstes en aquest article.
- e. En reserva de les disposicions de l'incís c., el Comitè ha d'oferir els seus bons oficis als Estats part interessats, a fi i efecte d'arribar a una solució amistosa fundada en el respecte dels drets humans i de les llibertats fonamentals reconegudes en aquest Pacte.
- f. En l'assumpte que se li sotmeti el Comitè pot demanar als Estats part, a què fa referència l'incís b., que facilitin qualsevol informació pertinent.
- g. Els Estats part interessats, a què es refereix l'incís b., tenen el dret d'ésser representats quan s'examini l'assumpte en el Comitè, i a presentar exposicions verbals o per escrit, o d'ambdues maneres.
- h. El Comitè, dins els dotze mesos següents a la data de la recepció de la notificació al·ludida en l'incís b. ha de presentar un informe en el qual:
  - i. Si s'ha arribat a una solució com aquella a la qual al·ludeix l'incís e., s'ha de limitar a una breu exposició dels fets i de la solució aconseguida.
  - ii. Si no s'ha arribat a una solució com aquella a la qual al·ludeix l'incís e., s'ha de limitar a una breu exposició dels fets i ha d'afegir les exposicions escrites i les actes de les exposicions verbals que hagin fet els Estats part interessats.

En cada assumpte s'ha d'enviar l'informe als Estats part interessats.

2. Les disposicions d'aquest article entren en vigor quan deu Estats part en aquest Pacte hauran fet les declaracions al·ludides en el paràgraf 1 d'aquest article. D'aquestes declara-

cions, els Estats part n'hauran de fer dipositar el Secretari General de les Nacions Unides, el qual n'haurà de trametre còpies als altres Estats part. Tota declaració es pot retirar en qualsevol moment mitjançant una notificació adreçada al Secretari General. El fet de retirar-les no serà obstacle per examinar qualsevol assumpte objecte d'una comunicació que ja hagi estat tramesa en virtut d'aquest article; no es pot admetre cap més comunicació d'un Estat part quan el Secretari General de les Nacions Unides hagi rebut la notificació que es retira la declaració, llevat que l'Estat part interessat hagi fet una nova declaració.

Article 42

1.

- a.** Si un assumpte tramès al Comitè d'acord amb l'article 41 no es resol a satisfacció dels Estats part interessats, el Comitè, amb el consentiment previ dels Estats part interessats, pot designar una Comissió Especial de Conciliació (denominada des d'ara la Comissió). Els bons oficis d'aquesta Comissió s'han de posar a disposició dels Estats part interessats, per, mitjançant la seva intervenció, intentar d'arribar a una solució amistosa basada en el respecte d'aquest Pacte.
- b.** La Comissió es compon de cinc persones acceptades pels Estats part interessats. Si, transcorreguts tres mesos, els Estats part no es posen d'acord pel que fa a la composició de la totalitat o d'una part de la Comissió, els membres de la Comissió sobre els quals no s'hagi assolit acord seran elegits pel Comitè entre els seus membres per votació secreta i per majoria de dues terceres parts.

2. Els membres de la Comissió han d'exercir les seves funcions a títol personal. No poden ser nacionals dels Estats part interessats, de cap Estat que no sigui participant en aquest Pacte, ni de cap Estat part que no hagi fet la declaració prevista a l'article 41.

3. La Comissió ha d'escollir el seu President i aprovar el seu reglament.

4. Les reunions de la Comissió es fan normalment a la seu de les Nacions Unides o a l'oficina de les Nacions Unides de Ginebra. Tanmateix, es poden fer en qualsevol altre lloc escaient que la Comissió acordi després d'haver consultat amb el Secretari General de les Nacions Unides i amb els Estats part interessats.

5. El secretariat previst a l'article 36 serveix també les comissions que s'estableixin en virtut d'aquest article.

6. La informació rebuda i estudiada pel Comitè, s'ha de facilitar a la Comissió, la qual pot demanar als Estats part interessats que facilitin qualsevol altra informació pertinent.

7. Quan la Comissió hagi examinat l'assumpte exhaustivament, sempre dins un termini no més llarg de dotze mesos després d'haver-se'n assabentat, ha de presentar al President del Comitè un informe perquè el trameti als Estats part interessats.

- a.** Si la Comissió no pot completar el seu examen de l'assumpte en aquests dotze mesos, ha de limitar el seu informe a una breu exposició de la situació en què es troba l'examen.

- b. Si s'aconsegueix en l'assumpte una solució amistosa basada en el respecte dels drets humans reconeguts en aquest Pacte, la Comissió ha de limitar el seu informe a una breu exposició dels fets i de la solució assolida.
- c. Si no s'aconsegueix una solució en els termes de l'incís b., l'informe de la Comissió ha d'incloure les seves conclusions de totes les qüestions de fets pertinents a l'assumpte plantejat entre els Estats part interessats i les seves observacions referents a les possibilitats d'una solució amistosa. Aquest informe ha de contenir també les exposicions escrites i una ressenya de les exposicions orals fetes pels Estats part interessats.
- d. Si l'informe de la Comissió es presenta en virtut de l'incís c., els Estats Participants interessats han de notificar al President del Comitè dins dels tres mesos següents a la recepció de l'informe si accepten o no els termes de l'informe de la Comissió.

8. Les disposicions d'aquest article no afecten les funcions del Comitè previstes en l'article 41.

9. Els Estats part interessats han de compartir a parts iguals les despeses dels membres de la Comissió d'acord amb el càlcul que en faci el Secretari General de les Nacions Unides.

10. El Secretari General de les Nacions Unides podrà sufragar, si cal, les despeses dels membres de la Comissió abans que els Estats part interessats reembossin aquestes despeses d'acord amb el paràgraf 9 d'aquest article.

Article 43

Els membres del Comitè i els membres de les Comissions especials de conciliació designats gaudeixen, d'acord amb l'article 42, de les facilitats, privilegis i immunitats que es concedeixen als experts en missió per a les Nacions Unides d'acord amb el que es disposa a les seccions pertinents de la Convenció per als privilegis i immunitats de les Nacions Unides.

Article 44

Les disposicions per a l'aplicació d'aquest Pacte s'han de complir sense perjudici dels procediments previstos en matèria dels drets humans pels instruments constitutius i les convencions de les Nacions Unides i dels seus organismes especialitzats, o en virtut d'ells, i no impedeixen que els Estats part recorrin a d'altres procediments per resoldre una controvèrsia d'acord amb els convenis internacionals generals o especials vigents entre ells.

Article 45

El Comitè ha de presentar a l'Assemblea General de les Nacions Unides, per mitjà del Consell Econòmic i Social, un informe anyal de les seves activitats.

Part V

Article 46

Res en aquest Pacte no pot ser interpretat en detriment de les disposicions de la Carta de les Nacions Unides o de les constitucions dels organismes especialitzats que defineixen les atri-

bucions repectives dels diversos òrgans de les Nacions Unides i dels organismes especialitzats en les matèries de què tracta aquest Pacte.

Article 47

Res en aquest Pacte no pot ser interpretat en detriment del dret inherent a tots els pobles a gaudir i utilitzar plenament i en llibertat les seves riqueses i recursos naturals.

Part VI

Article 48

1. Aquest Pacte està obert a la signatura de tots els Estats Membres de les Nacions Unides o membres d'algun dels seus organismes especialitzats, de tots els Estats part en l'Estatut de la Cort Internacional de Justícia i de qualsevol altre Estat invitat per l'Assemblea General de les Nacions Unides a esdevenir part en aquest Pacte.

2. Aquest Pacte està subjecte a ratificació. Els instruments de ratificació s'han de dipositar en poder del Secretari General de les Nacions Unides.

3. Aquest Pacte està obert a l'adhesió de qualsevol dels Estats a què es refereix el paràgraf 1 d'aquest article.

4. L'adhesió s'efectuarà mitjançant el dipòsit d'un instrument d'adhesió en poder del Secretari General de les Nacions Unides.

5. El Secretari General de les Nacions Unides ha d'informar tots els Estats que hagin signat aquest Pacte, o s'hi hagin adherit, del dipòsit de cada instrument de ratificació o d'adhesió.

Article 49

1. Aquest Pacte entra en vigor tres mesos després de la data en què s'hagi dipositat el trenta-cinquè instrument de ratificació o d'adhesió en poder del Secretari General de les Nacions Unides.

2. Per a cada Estat que ratifiqui aquest Pacte o s'hi adhereixi després d'haver estat dipositat el trenta-cinquè instrument de ratificació o d'adhesió, el Pacte hi entra en vigor tres mesos després de la data en què hagi dipositat el seu propi instrument de ratificació o instrument d'adhesió.

Article 50

Les disposicions d'aquest Pacte s'apliquen a totes les parts components dels Estats Federals sense limitacions ni excepcions de cap classe.

Article 51

1. Tot Estat part en aquest Pacte pot proposar esmenes i dipositar-les en poder del Secretari General de les Nacions Unides. El Secretari General ha de comunicar les esmenes proposades als Estats part en aquest Pacte, amb la petició que li notifiquin si són favorables a una

conferència d'Estats part per examinar les propostes i sotmetre-les a votació. En el cas que almenys una tercera part dels Estats part es declarin a favor d'aquesta conferència, el Secretari General ha de convocar la conferència sota els auspicis de les Nacions Unides. Cada esmena que s'adopti per majoria dels Estats presents i votants de la conferència s'ha de sotmetre a l'aprovació de l'Assemblea General de les Nacions Unides.

2. Les esmenes entren en vigor quan hagin estat aprovades per l'Assemblea General de les Nacions Unides i acceptades per una majoria de dues terceres parts dels Estats part en aquest Pacte, d'acord amb els seus respectius procediments constitucionals.

3. Quan aquestes esmenes entrin en vigor, seran obligatòries per als Estats part que les hagin acceptades; els altres Estats part estaran obligats per les disposicions d'aquest Pacte i per totes les esmenes anteriors que hagin acceptat.

Article 52

Independentment de les notificacions previstes en el paràgraf 5e. de l'article 48, el Secretari General de les Nacions Unides ha de comunicar a tots els Estats esmentats en el paràgraf 1r. del mateix article les qüestions següents:

- a.** Les signatures, ratificacions i adhesions, d'acord amb l'article 48.
- b.** La data en què entri en vigor aquest Pacte d'acord amb l'article 49 i la data en què entrin en vigor les esmenes a què es refereix l'article 51.

Article 53

1. Aquest Pacte, els textos del qual en xinès, en anglès, en francès, en rus i en espanyol són igualment autèntics, serà dipositat als arxius de les Nacions Unides.

2. El Secretari General de les Nacions Unides ha de trametre còpies certificades d'aquest Pacte a tots els Estats a què es refereix l'article 48.